

## UNDERSØGELSE KRISEBEREDSKABET HALTER FOR BORGERE MED HANDICAP

En undersøgelse lavet i foråret 2025 blandt vores medlemmer, som alle er ramt af et fysisk handicap efter ulykke eller sygdom, viser en udbredt utryghed og mangel på viden om, hvordan man er sikret og skal forholde sig i en krisesituation. Borgerne savner især klar information fra myndighederne. De efterspørger blandt andet konkrete handleplaner for borgere med handicap, adgang til beskyttelsesrum og et kontaktpunkt både forud for og under krisen. Hver femte har ingen pårørende, naboer eller venner, som kan yde hjælp i en krise. Tilliden til, at kommunen er forberedt på en krise, er lille og utrygheden høj.

### 1. Halvdelen føler sig ikke tilstrækkeligt informeret i en krise

- 29 % føler sig i mindre grad informeret om, hvad de skal gøre i tilfælde af en krisesituation
- 24 % føler sig slet ikke informeret
- Kun ni % føler sig i høj grad informeret

Både i besvarelser og fritekstbemærkninger efterspørger gruppen bedre information om, hvordan de skal forberede sig, og hvad de skal stille op under en krise. Konkret ønsker de lokal, tilpasset og personlig information fra myndighederne – gerne fra den lokale kommune. De efterspørger information i e-boks, men også fysisk direkte i postkassen. Mange er ikke digitale og har svært ved at finde overskuddet til selv at skulle opsøge information. Det er desuden en fordel, at materialer som fx en overskuelig folder også er tilgængelig ved strømsvigt. De ønsker en nødkontakt (fx telefonisk hotline), hvor de kan få råd og hjælp forud for og under en krise.

### 2. 80 % ved ikke, hvem de skal kontakte for hjælp i en krise

Med et fysisk handicap er man særligt udsat ved fx strømnedbrud eller nedbrud af kommunikationsnetværk. Mange har behov for hurtig hjælp, fx de, som er afhængige af livsvigtige eldrevne hjælpemidler som fx respirator, pumpe til sondemad eller iltapparat. Mange har desuden ikke mulighed for på forhånd at opbygge et medicinlager, da der kan være restriktioner på udleveringen af deres medicin (fx morfin). Det er vigtigt, at denne gruppe ved, hvor de kan søge hurtig hjælp i en krise.

Respondenterne efterlyser en nødkontakt, alternativt et mødested, hvor man fysisk kan møde op, hvis man er i stand til det.

### 3. Medierne er i dag vigtigste informationskilde – mere information fra myndighederne efterlyses

Ansvar for at informere og hjælpe borgerne er i dag delt mellem Beredskabsministeriet og kommunerne. Alligevel har kun otte % fundet deres information på kommunens hjemmeside. Knap ni % finder deres information på sociale medier og hele 47 % i medierne.

Særligt i respondenternes fritekstbesvarelser er der en overvældende efterspørgsel på mere information fra de offentlige myndigheder og en medfølgende usikkerhed om, hvad man skal forberede, og hvilken hjælp, man kan forvente, i en krisesituation.

#### **4. Er der plads til mig i beskyttelsesrummet – og hvor er det?**

85 % af de adspurgte ved ikke, om der findes et tilgængeligt beskyttelsesrum, som de kan benytte i en krisesituation.

De kommunale beskyttelsesrum er typisk så gamle, at de ikke er omfattet af moderne krav til handicaptilgængelighed. Et af vores medlemmer er tidligere af sin egen kommune (Aarhus Kommune) blevet oplyst, at kommunen ikke råder over et eneste beskyttelsesrum, hvor hun som kørestolsbruger har adgang.

Frygten for ikke at kunne søge beskyttelse på samme måde som resten af danskerne fylder meget hos respondenterne. Mange efterlyser en kommunal oversigt over, hvor de skal gå hen for at finde et beskyttelsesrum, som er tilgængeligt med kørestol eller for dårligt gående.

#### **5. Hver femte har ingen, som kan hjælpe**

I en krisesituation må det forventes, at de offentlige myndigheder især i de tidlige stadier vil være meget belastede.

Her er man som menneske med handicap afhængig af det netværk, man har omkring sig: familie, venner, naboer. For mange vil en hurtig kontakt være vigtig, da de i løbet af få timer eller endda minutter kan opleve store sundhedsmæssige problemer i forbindelse med fx strømnedbrud.

Derfor er det stærkt bekymrende, at 21 % af respondenterne angiver, at de ikke har nogen pårørende, de kan regne med i en krisesituation.

Flere respondenter efterspørger en større rolle til de frivillige organisationer, herunder lokalafdelinger af patient- og handicaporganisationer samt Røde Kors. Dette kræver dog en lokal forhåndskoordinering, som mest effektivt kan varetages af kommunen.

#### **6. 68 % tror ikke, at deres kommune har en plan, som kan beskytte dem**

Ansaret for at beskytte borgerne i en krisesituation ligger hos kommunerne. Dette gælder også de borgere, som er særligt udsatte grundet et handicap.

Vi ved fra en tidligere stikprøveundersøgelse blandt 15 små, større og store kommuner, at ingen af dem i foråret havde en plan for, hvordan denne gruppe borgere skulle hjælpes i en krisesituation.

Heller ikke respondenterne har stor tiltro til, at deres kommune er velforberedt. 68 % har ikke tillid til, at deres kommune har en plan for, hvordan borgere med handicap kan beskyttes og hjælpes i en krisesituation.

Mange efterlyser kommunale og landsdækkende handleplaner, som klart kommunikeres, så de ved, hvilken hjælp de kan forvente – og hvad de omvendt selv må regne med at skulle forberede.

#### **7. 52 % føler sig ikke trygge ved, at de kan klare sig i en større krisesituation**

Lidt over halvdelen af respondenterne føler utryghed ved, om de kan klare en krise. 17 % føler sig stærkt utrygge.

Manglen på klare officielle retningslinjer, usikkerheden omkring adgang til medicin, hjælpere og hjælpemidler samt frygten for at blive isoleret og glemt i en krisesituation bidrager alle til utrygheden. Flere giver udtryk for, at de føler sig nedprioriteret af myndighederne grundet deres handicap.

## OM RESPONDENTERNE

Alle undersøgelsens respondenter er medlemmer af UlykkesPatientForeningen og PolioForeningen, som er en samlet forening for mennesker med varige skader/handicap efter ulykke og alvorlig sygdom. Deltagerne i undersøgelsen har en række forskellige diagnoser, dog primært nakkeskade, polio, rygmærskade og andre ulykkesrelaterede skader. Hovedparten har været skadede i mere end ti år.

- 62 % har som følge af deres handicap særlige behov i en krisesituation
- Af dem, der har særlige behov, fordeler behovene sig som følgende:
- 83 % har behov for adgang til vigtig medicin
- 49 % er afhængige af hjælpemidler
- 34 % har behov for adgang til strøm
- 20 % er afhængige af daglig hjælp fra en hjælper

Blandt respondenterne er respiratorbrugere og andre, som er helt afhængige af strøm til fx el-kørestol, lift, elevator, hospitalsseng, sonde eller andre respirationsmaskiner.

Næsten alle er medicinbrugere, og mange kan ikke klare hverdagen uden hjælp fra personale udefra.

## HVOR MANGE HAR BRUG FOR EKSTRA HJÆLP GRUNDET HANDICAP?

30 procent af de voksne danskere lever med et handicap – og mere end 300.000 af dem med et større fysisk handicap. De må alle antages at være særligt sårbare og hjælp-krævende i en krisesituation (kilde: Danske Handicaporganisationer - handicap.dk).

## OM UNDERSØGELSE

Ca. 1400 respondenter deltog i undersøgelsen, som blev gennemført af UlykkesPatientForeningen i april-maj 2025.

### For mere information, kontakt:

Presse og politisk ansvarlig  
Elisabeth Cecilia Dorn  
Tlf. 36 73 90 19  
ecd@ulykkespatient.dk